

TTÜ kogukonnaaia avamispeol sai iga küllaline näpud mullaseks teha ning oma taime maha istutada. Keskele kaks rida herneid, kõrvale üks rida kõrvitsaid ning vahele spinatit ja rediseid. Kõik hoolikalt valitud kaaslataimede süsteemi järgi.

Kogukonnaaed laseb näpu mulda torgata

Kui pikk ja pime talv läbi saab ning päike kõrgemalt käima hakkab, tekib paljudel soov ise midagi kasvama panna.

Kahjuks ei võimalda enamiku linnainimeste eluruum korralikku peenrategu.

Siiski on ka kivilinnas võimalik kasvatada täiesti arvestatav hulk vajaminevast toidust. Eestis on see potentsiaal aga suures osas siiani kasutamata.

Nn kogukonnaaed on suurepärase võimalus inimestele, kes elavad kortermajas, kuid kelle näpud kevadel soovist midagi kasvama panna sügema hakkavad. Samuti neile, kes soovivad oma toitu ise kasvatada.

Maailmas on kogukonnaaiad linnades levinud nähtus, mis ei üllata enam eriti kedagi.

Milleks kogukonnaaed?

Kogukonnaaed pakub võimalust tarbida kõrgema toiteväärtusega toitu, vähendada toidukulusid ning hoida kokku loodusressursse.

Kogukonnaaial on kindlasti ka sotsiaalne kül, olles piirkonna inimeste jaoks koht, kus koos käia. Kogukonnaaia rajamine on suurepärase viisi kasvatada kogukonnatunnet ning luua ühisosa grupile inimestele, kelle elu möödub tegelikult üksteise vahetus läheduses. Aia territooriumile saab sättida ka koha, kus grilliõhtuid või piknikuid pidada.

Aed võib pakkuda ajaveetmise võimalust ka lastele. Paljudes kogukonnaaedades on olemas nn lastepenrad, kus lapsed saavad ise kasvatada rediseid, herneid vms. Nii mõnelegi meist meenub lapsepõlves saadud n-ö töökasvatu trauma, kui meid sunniti tundideks sõstraid korjama või maasikaid rohima. Samas väikese isikliku peenra eest hoolitsemine on hoopis midagi muud ning lapsele huvitav kogemus. Kui taimed on ise valitud ja nende kasvamist jälgitud, on üsna kindel, et kasvatatud juurvili ka maitseb hästi.

Esimene mure, mis kõigile seoses linnas toidu kasvatamisega pähe torakab, on saatus, mis võib taimedesse talletuda. Inimesed, kes muretsevad õhust taimedesse tuleva reostuse pä-

rast (konteinaeraedades saab kasutada mulda, mille koostis on kontrollitud), võiksid korra mõelda sellele, et sedasama õhku hingavad nad sisse ju iga päev. Samuti ei ole odava massitoodanguna kasvatatud, välismaalt imporditud juur- ja puuviljade puhtus midagi, milles saaks kindel olla.

Linnas toidu kasvatamisest

Mujal maailmas on kogukonnaaiad levinud isegi sellistes saastunud suurlinnades nagu New York, Pariis ja London. Esmapilgul võib see tunduda üllatav, kuid kui mõtlema hakata, siis just sellistesse suurlinnadesse tuleb toit eriti kaugelt, sest linnalähedane maa on liiga kalline, et seda põllumajandusele kulutada. Samas on näiteks katustel piisavalt pinda, kus kasvatada toitu.

Samuti on enamikus suurlinnades olemas mõned krundid, mida saab aia rajamiseks kasutada. N-ö rohelised saared aitavad tasakaalustada linna kliimat, puhastavad õhku ja annavad võimaluse saada värsket toitu kohas, kus selle hinnad poest ostes on lausa astronoomilised.